

Tác động của quản trị công lên nợ nước ngoài - nghiên cứu tại các nước đang phát triển

Võ Thị Thùy Vân⁽¹⁾

Ngày nhận bài: 11/9/2017 | Biên tập xong: 02/5/2018 | Duyệt đăng: 10/5/2018

TÓM TẮT: Bằng phương pháp ước lượng GMM dựa trên dữ liệu bảng cân bằng của 65 quốc gia cho giai đoạn 2000–2014, bài viết đánh giá tác động của quản trị công (QTC) lên nợ nước ngoài (NNN) ở các nước đang phát triển. Kết quả cho thấy, QTC làm tăng NNN ở cả ba mẫu nghiên cứu gồm mẫu tổng thể và hai mẫu phụ - nhóm các quốc gia có thu nhập trung bình thấp và trung bình cao. Ngoài ra, các biến nguồn thu thuế, lao động, độ mở thương mại, lạm phát và cơ sở hạ tầng cũng có tác động đến NNN ở các nước này. Qua đó, tác giả đề xuất một số hàm ý cho chính phủ ở các nước đang phát triển liên quan đến việc cải cách môi trường thể chế để kiểm soát, quản lý và sử dụng hiệu quả NNN.

TỪ KHÓA: Quản trị công, nợ nước ngoài, GMM, các nước đang phát triển.

1. Giới thiệu

Hầu hết các nước đang phát triển đều thiếu vốn để thúc đẩy đầu tư, tạo việc làm và tăng trưởng kinh tế. Do vậy, các quốc gia này thường sử dụng nợ vay, chủ yếu là NNN. Tuy nhiên, so với nợ trong nước thì NNN thường có nhiều rủi ro hơn. Cụ thể, khi xảy ra trường hợp mất khả năng thanh khoản, đối với các khoản nợ trong nước, nhà nước có thể in tiền để chi trả. Nhưng ngược lại, đối với các khoản vay NNN, nếu xảy ra trường hợp mất khả năng thanh toán thì quốc gia vay nợ buộc phải tuyên bố vỡ nợ và khủng hoảng nợ vay diễn ra. Điều này dẫn đến các hệ lụy lớn cho nền kinh tế như đồng nội tệ bị mất giá, khó tiếp cận được các nguồn vốn đầu tư, lãi suất vay cao hơn,... Môi trường thể chế đóng vai trò quan trọng trong việc kiểm soát, quản lý và sử dụng hiệu quả các

nguồn vốn vay nước ngoài của một quốc gia. Oatley (2010) phát triển khung lý thuyết để nhấn mạnh sự khác biệt trong việc sử dụng các khoản nợ nước ngoài giữa các quốc gia (chẳng hạn giữa Zambia và Botswana) đến từ môi trường thể chế. Theo đó, trong môi trường thể chế tốt, nguồn vốn vay nước ngoài (cả khu vực công lẫn khu vực tư) được kiểm soát và quản lý nghiêm ngặt để đảm bảo các điều kiện vay nợ và việc sử dụng nguồn vốn vay đúng mục tiêu, thúc đẩy tăng trưởng kinh tế, tạo việc làm,

⁽¹⁾ **Võ Thị Thùy Vân** - Trường Đại học Sài Gòn TP.HCM; 273 An Dương Vương, Quận 5, TP. Hồ Chí Minh; **Email:** thuyvan_vn04@yahoo.com.